

YÜKSEK MUALLİM MEKTEBİ TALİMATNAMESİ

Hayrünisa ALP*

16 Mart 1848’de açılan Dârümuallimîn zaman içinde geliştirilerek, bünyesinde ilk ve ortaokullar ile liselere öğretmen yetiştiren kısımları da içine alan “Dârümuallimîn-i Âliye (Yüksek Öğretmen Okulu)” kurumuna dönüşmüştür. 1891 yılında bu kurumun içinde yer alan ‘Âli’ kısmı bugünkü lise düzeyindeki okullar olan idâdilere öğretmen yetiştiren bir yüksek okul haline getirilmiştir. Dolayısıyla Yüksek Muallim Mektebi İstanbul Darümuallimin-i Âli kısmının devamı olmuştur. Yüksek Öğretmen Okullarının çekirdeği olan bu kurum, henüz Cumhuriyet ilan edilmeden, 15 Temmuz 1923 tarihinde toplanan Birinci Heyet-i İlmiye toplantısında ele alınmış, 23 Nisan 1924’te toplanan İkinci Heyet-i İlmiye İstanbul Darümuallimin-i Âliyesi’nin Âli kısmının Darülfünun’a bağlanarak Yüksek Muallim Mektebi haline getirilmesine karar vermiştir.¹ Cumhuriyetin ilk yıllarında yapılan bu çalışmalarla, “Yüksek Muallim Mektebi” adını alan okul, “Ecole Normale Superieure” adlı Fransız Yüksek Öğretmen Okulu’nu kendine model olarak almıştır.

1924 Ağustos ayında verilen ilanlar sonrası Eylül 1924’te başvuranların ön kayıtları yapılmış, okul Darülfünun binası olarak kullanılan Zeynep Hanım Konağı’nın üst katında açılmıştır. Darülfünun Müderrisler Meclisi tarafından yönetim kadrosu belirlenen okulun müdürlüğüne ruhiyat öğretmeni Şekip Bey, müdür yardımcılığına ise riyaziyat müderrisi Ali Yar Bey getirilmiştir. Atatürk devri boyunca Yüksek Muallim Mektebi’nin teşkilatı sevk ve idaresi 7 Haziran 1925 tarihli Yüksek Muallim Mektebi Talimatnamesine göre tanzim edilmiştir. Bu talimatnameye göre okul; orta öğretim kurumlarına öğretmen yetiştirmek üzere İstanbul’da kurulan, Maarif Vekaleti’ne

* Yrd. Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, e-mail: hralp@istanbul.edu.tr

¹ Cemil Öztürk, **Atatürk Devri Öğretmen Yetiştirme Politikası**, Ankara, TTK, 1996.

bağlı müstakil bir kurum olup Edebiyat, Felsefe, Tarih-Coğrafya, Riyaziye, Fizik-Kimya, Tabiiyat, Sanayi-i Nefise şubelerine ayrılmıştı. Talimatnameyle okulun öğretim süresi dört yıl olarak belirlenmiş, bu dört yılın ilk üç yılı Darülfünun'daki öğretimle mesleki derslere, son yılı ise stajlara ayrılmıştır. Yüksek Muallim Mektebinin idare heyeti bir müdür, bir müdür yardımcısı ve ikisi kadın olmak üzere dört öğretmenden oluşmaktaydı. Ayrıca okulda, iki katip, bir anbar ve depo memuru, bir kütüphane memuru, yeteri kadar yatılılık ve sağlıkla ilgili memurla, hizmetli de bulunması gerekiyordu.² Yüksek Muallim Mektebi'nin Heyet-i Tedrisiyesi (Öğretim Kurulu) ise Darülfünun Edebiyat, Fen ve İlahiyat Fakülteleri şubeleriyle Sanayi-i Nefise Mektebi'ni temsil eden hocalardan oluşturulmuştur.³ Mustafa Şekib, Şemseddin, Hilmi, Salih Zeki, Namık, A. Hamit, Mehmet Emin, Tevfik, Ali Macit, A. Hamit, Yüksek Muallim Mektebi'nin kuruluşundan (1924) Atatürk döneminin sonuna kadar müdürlük görevinde bulunmuşlardır.⁴

16 Ağustos 1934 tarihinde, Yüksek Muallim Mektebi'nin, Cumhuriyet dönemindeki yapılanması başlangıç kabul edilerek onuncu kuruluş yıl dönümü kutlanmıştır. Cumhuriyet'in ilanından sonra 1925 senesinde Matbaa-i Amire'de küçük bir broşür olarak da basılan Yüksek Muallim Mektebi Talimatnamesi sonraki yıllarda Faik Reşit Unat tarafından hazırlanan Maarif Düsturu'nda da yayınlanmıştır. Aşağıda tam transkripsiyonu olan metin Maarif Düsturu'ndaki metnin özgün halidir.⁵

² Yüksek Muallim Mektebi Talimatnamesi, 1-2-ve 3. maddeler

³ YMMT, m.31.

⁴ Abdülkadir Karahan, "Okulumuzun Tarihçesi", **Yüksek Öğretmenliler Albümü 1848-1937**, İstanbul, 1937. Ayr. bkz. Öztürk, **a.g.e.**, s.186.

⁵ Faik Reşid, "Yüksek Muallim Mektebi Talimatnamesi" **Maarif Düsturu**, İstanbul, Maarif Vekaleti Devlet Matbaası, 1928. s.431-442.

“Yüksek Muallim Mektebi Talimatnamesi

Talimatnamenin neşrinden sonra muhtelif tarihlerde müdürler encümeni kararıyla talimatnameye yapılan ilaveler ve tadiller metne idhal olunmuştur.

Birinci Fası

Teşkilat

Madde 1: *Orta tahsil müesseselerine muallim yetiştirmek üzere İstanbul’da Maarif Vekaletine merbut, müstakil bir yüksek muallim mektebi teşkil olunmuştur.*

Madde 2: *Yüksek Muallim Mektebi atideki şubelere ayrılmıştır:*

- a) Edebiyat
- b) Felsefe
- c) Tarih, coğrafya
- d) Riyaziyat
- e) Fizik, kimya
- f) Tabiat
- g) Sanayi-i nefise

Madde 3: *Yüksek Muallim Mektebi’nin müddet-i tahsilîyesi sekiz sümestir olmak dört senedir bunun üç senesi darülfünun tedrisatıyla mesleki derslere ait olup bir senesi tatbikat-ı dersiyeye mahsus “staj” müddetidir.*

Madde 4: *Yüksek Muallim Mektebi’ne ber-vech-i ati şeraiti haiz talebe kabul olunur:*

- a) Sinni yirmi beşi mütecaviz olmamak
- b) Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetini haiz olmak
- c) Emraz-ı sariye ve özr-i cismaniden salim olmak

Madde 5: *Her sene Maarif Vekaleti’nin bildireceği adede göre lise mezunlarından Darülfünun Fen ve Edebiyat Fakültelerine, Sanayi-i Nefise’ye duhul şeraitini haiz talebeler kabul olunur. Ancak*

taliblerin adedi, mürettib adedi, tecavüz ederse ber-vech-i ati derslerden bir tefrik imtihanı icra olunur.

- a) *Türkçe*
- b) *Riyaziyat*
- c) *Tabiat, tarih, coğrafya*
- d) *Ecnebi lisanı “tercüme” (lügat kitabı da bulundurulabilir)*

Sanayi-i nefise talebe-i asliyesi meyanında kabul edilmek üzere müracaat edenlerin aded-i mürettibinden fazla olduğu takdirde tefrik imtihanı sanayi-i nefise mektebince icra olunur.

Madde 6: *Yüksek Muallim Mektebi leyli ve meccanidir. Talebenin ibate ve işesi levazım-ı tedrisiye ve iksaiyesi devlet bütçesinden tesviye olunur.*

Madde 7: *Yüksek Muallim Mektebi şubatından birinden diğerine nakl caiz değildir. Talibin bidayeten reyi alınarak kaydedileceği şube-i aliyede kendisine tebliğ olunacak derslere devam etmesi mecburidir. Her sömestir nihayetinde Yüksek Muallim Mektebi Müdürlüğü her ihtisas zümresine mensup talebenin cetvellerini ait oldukları fakülte riyasetlerine bildirerek talebenin derece-i mesaisini mübeyyen notları talep edecektir.*

Madde 8: *Yüksek Muallim Mektebi talebesinin hariçte herhangi bir iş ile meşgul olması memnudur.*

Madde 9: *Bidayeten leyli ve nehari kaydedilmiş talebenin ikmal-i tahsile kadar aynı suretle leyli ve nehari kalması mecburidir.*

İkinci Fasl

Derslerin Envai

Madde 10: *Her şube için darülfünunda lüzum-ı takibi Yüksek Muallim Mektebince takarrür etmiş dersler şunlardır:*

1) Riyaziyat zümresi:

A) *Tahlil-i riyazi, yüksek hendese, mihanik riyazi, umumi heyet.*

B) *Yüksek tahlil, heyet-i vaz'ıyye, hesab-ı ihtimali, riyazi-i fizik, taksim-i arazi ve topoğrafya.*

(Tahlil-i riyazi) tasdiknamesi, nazariye-i a'dad, cebr-i ala, hesab-ı tefaduli ve tamamiyi ihtiva edeceği gibi (yüksek tahlil)de nazariyat tahliliye-i aliyeden bahsedecektir.

2) Fizik, kimya zümresi:

A) Riyaziyat-ı umumiye, umumi fizik, umumi kimya, tecrübi fizik veya madeniyat

B) Şeym-i fizik ve elektro şeymi, madeniyat veya tecrübi fizik, coğrafya-yı tabii, elektroteknik, meteoroloji, ve jeofizik

3) Tabiat zümresi:

A) Hayvanat, nebatat, arziyat, fizyoloji ve teşrih

B) Tecrübi fizik, coğrafya-yı tabii, kimya-yı hayati, madeniyat, meteoroloji ve jeofizik

Talebe "A" kısmında muharrer dersleri aynen, "B" kısmında muharrer derslerden herhangi birisini kabul ve takibe mecbur olup rüüs-ı istihsalı için beş dersten tasdikname almağa muvaffak olmalıdır.

4) Edebiyat zümresi:

Türk tarih-i edebiyatı

Şerh-i müütun

(Arap, Acem, Fransız, İngiliz, Alman) tarih-i edebiyatından iki ders (bu derslerden biri garp tarih-i edebiyatı olmak şartıyla diğerlerinden herhangi biri intihap edilebilir)

5) Felsefe zümresi:

Tarih-i felsefe

Ruhiyat

Mantık

İçtimaiyat

Ahlak

Terbiye

6) Tarih ve coğrafya zümresi:

1) Edebiyat Fakültesi imtihan talimatnamesi mucibince tarih şu-

besinde mukayyet bulunan Yüksek Muallim Mektebi talebesi mecburi olarak atideki beş dersi intihap edeceklerdir: “Tarih-i kadim, kurun-ı vusta, kurun-ı cedide, Türkiye tarihi, İslam tarihi”

2) Yukarıdaki beş dersten maada birinci ve ikinci sömestr zarfında İslam tarihi, tabii coğrafya, üçüncü ve dördüncü sömestrlerde Türkiye ve İslam coğrafyası, beşinci ve altıncı sömestrlerde beşeri ve iktisadi coğrafya derslerini muntazaman takip edeceklerdir. Ve bu derslerden imtihana tabi tutulacaklardır.

3) Edebiyat Fakültesi imtihan talimatnamesi mucibince esas olarak coğrafya şubesini intihap etmiş olan Yüksek Muallim Mektebi talebesi bütün coğrafya derslerini takip edeceklerdir.

4) Coğrafya derslerinden maada ilk iki sömestrde tarih-i kadim ve kurun-ı vusta, üçüncü ve dördüncü sömestrde kurun-ı cedide ve Türkiye tarihi, beşinci ve altıncı sömestrlerde Türkiye ve İslam tarihi derslerini takip edecekler ve bu derslerden imtihana tabi tutulacaklardır.

Tarih takip edenler:

Birinci ve ikinci sömestr müdavimleri

<i>Tarih-i kadim</i>	<i>4 saat</i>
<i>Kurun-ı vusta</i>	<i>2 saat</i>
<i>Kurun-ı cedide</i>	<i>2 saat</i>
<i>Türkiye tarihi</i>	<i>2 saat</i>
<i>İslam tarihi</i>	<i>2 saat</i>
<i>Tabii coğrafya</i>	<i><u>3 saat</u></i>
<i>Toplam</i>	<i>15 saat</i>

Üçüncü ve dördüncü sömestr müdavimleri

<i>Tarih-i kadim</i>	<i>4 saat</i>
<i>Kurun-ı vusta</i>	<i>2 saat</i>
<i>Kurun-ı cedide</i>	<i>2 saat</i>
<i>Türkiye tarihi</i>	<i>2 saat</i>

<i>Türkiye ve İslam coğrafyası</i>	<u>3 saat</u>
<i>Toplam</i>	13 saat
<i>Beşinci ve altıncı s0mestr m0daviimleri</i>	
<i>Tarih-i kadim</i>	4 saat
<i>Kurun-ı cedide</i>	2 saat
<i>Kurun-ı vusta</i>	2 saat
<i>T0rkiye tarihi</i>	2 saat
<i>Beşeri ve iktisadi coğrafya</i>	<u>3 saat</u>
<i>Toplam</i>	13 saat

Coğrafya takip edenler:***Birinci ve ikinci s0mestr m0daviimleri***

<i>Coğrafya dersleri</i>	9 saat
<i>Tarih-i kadim</i>	4 saat
<i>Kurun-ı vusta</i>	<u>2 saat</u>
<i>Toplam</i>	15 saat

0ç0nc0 ve d0rd0nc0 s0mestr m0daviimleri

<i>Coğrafya dersleri</i>	9 saat
<i>Kurun-ı cedide ve T0rkiye tarihi</i>	<u>4 saat</u>
<i>Toplam</i>	13 saat

Beşinci ve altıncı s0mestr m0daviimleri

<i>Coğrafya dersleri</i>	9 saat
<i>T0rkiye tarihi ve İslam tarihi</i>	<u>4 saat</u>
<i>Toplam</i>	13 saat

7) Sanayi-i nefise z0mresi:

Resim, m0badi-i mimari, modelaj, usul-i terbiye, resmin usul-i tedrisi.

Madde 11: *Baladaki ders z0mrelerine mensup Y0ksek Muallim Mektebi talebesi işbu z0mre derslerini Dar0lf0nunda takip ettikten*

sonra atideki dersleri ve konferansları Yüksek Muallim Mektebinde muallim takip edecektir:

1) *Lisan-ı ecnebi (Fransızca, İngilizce, Almanca) bu ecnebi lisanslarından birini intihap etmek mecburidir.*

2) *Terbiye, tarih-i terbiye, mukayeseli maarif teşkilatı.*

3) *Usul-i tedris.*

4) *Hıfzısıhha-i mekatib*

Madde 12: *Bu derslerden gayri talebenin ihtisasını yükseltmek ve mesleki malumatını tevsi edebilmek için heyet-i tedrisiye tarafından lüzum görüldükçe muhtelif mevzular üzerinde konferanslar verilebilir.*

Madde 13: *Maarif Vekaletinin muvafakati ve heyet-i tedrisiyenin kararıyla yeni bir ders tesis olunabilir.*

Madde 14: *Darülfünunun eyyam-ı tatiliyesinde Yüksek Muallim Mektebinde tedrisat icra olunmaz.*

Madde 15: *Staj Darülfünun tedrisatının ikmalinden sonra vekaletinin göstereceği liselerde başlar.*

Madde 16: *Her sömestr nihayetinde Yüksek Muallim Mektebi müdüriyeti her ihtisas zümresine mensup talebenin cetvellerini ait oldukları fakülte riyasetlerine bildirerek talebenin derece-i mesaisini mübeyyen notları talep edecektir.*

Madde 17: *Her talebenin o sömestrde takip ettiği derslerde fakültece icra olunan gerek şifahi ve gerek tahriri imtihan neticesinde aldığı notlar imtihanların hitamından itibaren nihayet bir ay zarfında fakülteler riyaseti tarafından Yüksek Muallim Mektebi müdürlüğüne gönderilecektir.*

Madde 18: *İşbu notlar ve evrak-ı imtihaniye talebenin çalışıp çalışmadıklarına mikyas ittihaz edilecek altı ve altıdan yukarı not almayan talebeye ilk sömestr için adem-i muvaffakiyetleri ihtar olunacak, ikinci sömestr için keyfiyet tekit edilecek, aynı çalışmamazlıkta ısrar edenler olursa üçüncü sömestr nihayetinde kayıtları terkin olunacaktır. Kayıtları terkin olunan talebeden mektepte buldukları müddet zarfında kendileri için yapılmış olan masraf taahhüt senedi mucibince tahsil olunur.*

Madde 19: *Uzun müddet bir hastalık veya o derecede mühim vesaike müstenit mazeretler dolayısıyla devam edemeyen veya muvaffak olamayan talebe mazur addedilir. Ancak bu gibi mazeretler müddet-i tahsil olan altı sömestri için yalnız bir sömestri kabul edilir. Fazlası için Maarif Vekaletinin muvafakati lazımdır. Mazeret vesaike dosyasına rabt ve siciline kaydolunur.*

Madde 20: *Altıncı sömestri nihayetinde talebe (mezuniyet rüusu) imtihanına girmeğe mecburdur. Bu rüusu aldıktan sonra bir sene müddetle staj yapacaktır.*

Madde 21: *Staj müddeti zarfında talebeye (muallim muavini) unvanı verilecektir. Staj lisesinde gerek usul-i tedrisden ve gerek tatbikat-ı dersiyeden altıdan fazla numara alan talebeye eğer staj sene-si zarfındaki hareketleri muallimlik evsafiyla tevafuk ederse ayrıca (muallimliğe mezuniyet rüusu) verilir.*

Madde 22: *Muallimliğe mezuniyet rüusuna talebenin altı sömestride lisan ve meslek derslerinden kazandığı notların vasatı ile tatbikat-ı derseye numarası kayd u derc edilir. İşbu vasatilerin altıdan dún olmaması lazımdır.*

Madde 23: *Muallimliğe mezuniyet rüusları tanzim edildikten sonra rüus alacak talebenin dosyalarıyla birlikte Maarif Vekaletine gönderilir. Rüuslar vekalet-i celile tarafından tasdiki müteakip mezun talebeye tevzi olunur.*

Üçüncü Fası

Heyet-i İdare

Madde 24: *Yüksek Muallim Mektebi idare heyeti bir müdür, bir müdür muavini ile ikisi kadın olmak üzere dört muallim muavininden ibarettir. Müdür esasen Maarif Vekaletinden, muavin ve muallim muavinleri müdürün inhası üzerine Maarif Vekaleti tarafından tayin edilirler.*

Madde 25: *Yüksek Muallim Mektebinde iki katib, bir anbar ve depo memuru, bir hafız-ı kütüb, lüzumu kadar memurin-i leyliye ve sıhhiye ile müstahdemin vardır. Bunlar mektep müdürü tarafından tayin ve memuriyetleri vekaletçe kayd u tescil edilmek üzere vekaletle arz olunur.*

Müdürün Vezaiî

Madde 26: Müdür, mektebin harici ve dahili bilcümle muamelelatının nazımıdır. Mektebin inzibat ve intizam-ı dahilisine, talebenin devam ve sa'yilerine, muamelat-ı hesabiyeye, mübayaat işlerine nezaret eder. Yüksek Muallim Mektebi mesalih-i ilmiyesini heyet-i tedrisiye ile, inzibat işlerini inzibat meclisi ile, mübayaat işlerini mübayaat komisyonu ile idare eder. Talebenin kayd u kabulleri için muktezi muamelat ve imtihanlara nezaret eder. Talebeye verilecek ders ve konferansların muntazaman devamını temin ve talebenin muallim olarak yetiştirilmesi hususunda bilcümle tedabiri ittihaz eder.

Madde 27: Müdür her altı ayda bir heyet-i tedrisiye ve inzibat meclisi mukarreratı ile müessesenin muamelat-ı umumiyesi ve tarz-ı faaliyeti hakkında Maarif Vekaletine umumi bir rapor gönderecektir.

Madde 28: Müdür muavinin vezaiî ber-vech-i atidir:

Talebenin muamelat-ı kaydiyelerine, imtihanlarına, devam ve adem-i devamlarına ait ve muamelatı takip eylemek bu hususta icap eden evrak, defatir ve cedavili tutmak, la-ekal haftada üç gece mektepte kalarak talebenin hareket-ı umumiyesine, inzibat ve intizama nezaret etmek, meclis-i inzibat ve heyet-i tedrisiyede aza olarak bulunmak, müdüre her hususta yardım etmektir.

Madde 29: Muallim muavinlerinin vezaiî ber-vech-i atidir:

Biri erkek biri kadın olmak üzere iki muallim muavini münavebe ile gündüz ve geceleri mektepte kalmak, talebenin hareket-ı umumiyesini tetkik ve takip ve inzibatı ihlal eder hareketleri men etmek, icabında müdüre malumat vermek, yemek, teneffüs, mütalaa zamanlarında talebe ile birlikte bulunmak ve talebenin ahval-i umumiye ve ruhiyelerini daima tetkik ile not almaktır.

Madde 30: Mektep idaresince memurin-i sairenin vezaiîni mübeyyen ayrıca bir talimatname ihzar ve tatbik olunacaktır.

Dördüncü Fasl

Heyet-i Tedrisiye

Madde 31: Yüksek Muallim Mektebinde bir heyet-i tedrisiye vardır. Bu heyet Darülfünun Edebiyat ve Fen ve İlahiyat Fakülteleri şubelerini sanayi-i nefise mektebini temsil eden birer müderris veya

muallim ile Yüksek Muallim Mektebi daimi muallimlerinden ibarettir.

Madde 32: *Müdürlükleri Darülfünun Fen ve Edebiyat Fakülteleri müderrisler meclisi intihap eyler. Heyet-i tedrisiye Yüksek Muallim Mektebi müdürünün riyaseti altında içtima eder.*

Madde 33: *Yüksek Muallim Mektebi müdürü hususat-ı atiyeye müteallik mukarreratı heyet-i tedrisiye ile bil-istişare ittihaz eder:*

1) *Yüksek Muallim Mektebinde verilecek derslerin ve konferansların müddetini tespit etmek.*

2) *Yüksek Muallim Mektebine kabul edilecek namzetlerin tefrik imtihanını icra, suallerini tertip, cevaplarını tetkik etmek ve kabul veya adem-i kabullerine dair karar vermek.*

3) *Konferans verecek zevatı irae etmek.*

4) *Ecnebi bir lisana Yüksek Muallim Mektebinde tahsil olunan derecede vakıf olan talebenin mecburiyetini ref etmek*

5) *Talebenin mütalaa için muhtaç olduğu eserleri tavsiye etmek*

6) *Liselerde staj gören talebenin ne suretle çalıştırılacağını, usul-i tedris mualliminin mütalaaasını alarak tespit etmek*

7) *Staj ve tedrisat ile alakadar herhangi bir tedbir-i ilmiyi ittihaz etmek*

8) *19. madde mucibince uzun müddet hastalık veya mühim vesaike müstenit mazeretler dolayısıyla devam edemeyen ve imtihanında muvaffak olamayan talebenin sömestrlilerinin temdidi caiz olup olmadığını takdir etmek.*

Beşinci Fasl

Talebenin Füyuzatı, Hukuku, Vezaiifi

Madde 34: *Yüksek Muallim Mektebi talebesinden ilk üç senelik devre-i tedrisiye ait imtihanlarda muvaffak olanlara (Darülfünun mezuniyet rüusu) verilir. Bu rüusu alanlar bir sene muvazzafan muallim muavini sıfatıyla staj görmek salahiyetine malik olurlar.*

Madde 35: *Staj senesini muvaffakiyetle ikmal edenlere bir de (muallimliğe mezuniyet rüusu) verilir. Bu rüusa kesb-i istihkak eden-*

ler rüuslarının kendilerine tevdi tarihinden itibaren mekatib-i taliyede muallimlik edebilmek hukuk ve salahiyetini ihraz edilir.

Madde 36: *Yüksek Muallim Mektebine kayd u kabul edilen her talib muamele-i kaydiyeye müteallik bilumum evrak ve vesaiki mektep idaresine teslim edecek ve kaydını icra ettirdikten sonra bir (hüviyet ve devam) cüzdanı alacaktır.*

Madde 37: *Yüksek Muallim Mektebi talebesi kayd u kabul esnasında sureti işbu talimatnameye merbut taahhütnameyi peder veya velileriyle müştereken ve yekdiğerinin zimmetini mütekeffilen ve kimsesiz oldukları tahkikat neticesinde sabit olanlar şahsen imza ederek Maarif Vekaletine verecekler ve taahhütnamele katib-i adl tarafından musaddak bulunacaktır.*

Madde 38: *Yüksek Muallim Mektebi talebesi mektebin talimatnamesine harfiyen riayetle mükelleftir. (Harekat ve inzibatı ihlal etmek, verilen emri nazar-ı dikkate almamak, yevmi saat-ı mesai cetveline riayet etmemek, Darülfünuna azimet ve avdet esnasında yollarda vakit geçirmek, kiraathanelere gitmek, oyun oynamak, geceleri dışarı çıkmak, hariçte kalmak, idare nezdinde veya hariçte mümessil bulundurmak, muallimlik evsafıyla kabil-i telif olamayacak evza' ve harekatta bulunmak) ef'al-i memnuadandır.*

Madde 39: *Bu memnu ef'ale ictisar edenler hareketlerinin derecelerine göre (ihtar, sicile kayıt, ihraç) cezalarına duçar olurlar. Üç ihtar cezası alanlara bir sicile kayıt cezası verilir, üç sicile kayıt cezası alanlar da mektepten ihraç edilir.*

Madde 40: *İhtar-ı heyet idare tarafından verilir. Sicile kayıt ve tard cezaları da meclis-i inzibat kararıyla verilir.*

Madde 41: *Tard cezası meclis-i inzibat kararının vekaletçe tasdikinden sonra kesb-i katiyet eder. Ancak işbu ceza kesb-i katiyet edinceye kadar mektepte kalmasında mahzur görülen talebe müdür tarafından der-uhde-i mesuliyet edilerek mektepten ihraç olunur.*

Madde 42: *İnzibat meclisi müdürün riyaseti altında muavin ile lisan ve usul-i tedris muallimlerinden ve lüzum görülen muallim muavinlerinden mürekkeptir.*

Altıncı Fasal**Mevad-ı Müteferrika**

Madde 43: Yüksek Muallim Mektebi daimi muallimlerine Darülfünun muallimleri gibi maaş tahsis olunur. Konferanslar için davet olunan mütehasıslara beşer lira ücret-i maktua verilir.

Madde 44: Yüksek Muallim Mektebi imtihanları hakkında ince bir talimatname tanzim edilecektir.

Madde 45: Yüksek Muallim Mektebi talebesi leyli liseler misillü iâşe olunur.

Madde 46: İşbu talimatname tarih-i tebliğinden itibaren muteberdir.

7 Haziran 1341

Taahhütname Sureti

İkmal-i tahsilden sonra sekiz sene Maarif Vekaletinin teklif ve tayin edeceği vazife-i talimiyeyi kabul edeceği ve herhangi bir sebeple kabul etmezse veya ba'de'l-kabul terk-i hizmet eylediğim veya mahkumiyet-i kanuniyeden dolayı hizmet-i talimiyeden ihraç olduğum veya terk-i tahsil ettiğim veya mektepten esbab-ı sıhhiyenin gayri bir sebeple ihraç edildiğim veya müddet-i lazımeyle ikmal ettiğim halde imtihanlarda muvaffak olamayarak mektepçe kaydımın terkin edildiği takdirde devam ettiğim seneler için müesseseye devletin vuku bulan sarfiyat-ı umumiyesinden talebenin yekün-i umumisi nazar-ı dikkate alınarak her talibe isabet edecek miktar nisbetindeki meblağ-ı tediyeye pederim veya velim ..... müştereken ve yekdiğerimizin zimmetini mütekeffilen ve hiçbir mahkeme kararına lüzum olmaksızın zamin olduğumuzu taahhüt eyleriz.”

Ekler: Yüksek Muallim Mektebi Talimatnamesi

